

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

**Sprawozdanie z działalności Rady Głównej do Spraw
Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym
za 2014 rok**

Warszawa 2015 rok

Podstawa prawna działania

Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym jest organem opiniodawczo-doradczym działającym przy Ministrze Sprawiedliwości, powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 40 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny wykonawczy*¹ oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 roku *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*.²

Zgodnie z §5 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, kadencja Rady Głównej trwa 4 lata. Radę Główną IV kadencji 2012-2016 Prezes Rady Ministrów powołał z dniem 1 maja 2012 roku.

Skład

Przewodniczącym Rady Głównej jest Minister Sprawiedliwości. W skład Rady Głównej wchodzi przedstawiciele Ministrów: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Pracy i Polityki Społecznej, Zdrowia, Edukacji Narodowej, Spraw Wewnętrznych oraz Komendanta Głównego Policji i Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, a także wyznaczony przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie sędzia penitencjarny i zawodowy kurator sądowy, prokurator Prokuratury Generalnej.

Prezes Rady Ministrów może powołać w skład Rady Głównej przedstawicieli stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji, kościołów i innych związków wyznaniowych, a także związków zawodowych i samorządu zawodowego, przedstawicieli nauki oraz osoby godne zaufania, mogące wnieść istotny wkład w realizację celów działania Rady Głównej. W skład Rady Głównej kadencji 2012-2016 wchodzi 22 osoby, w tym 10 przedstawicieli reprezentujących naukę, organizacje pozarządowe oraz kościoły. Minister Sprawiedliwości wyznaczył

¹ Dz. U. 1997 Nr 90, poz. 557 ze zm.

² Dz. U. 1998 Nr 113 poz. 723 ze zm.

sekretarza prezydium Rady Głównej do obsługi prac Rady Głównej, którą zapewnia Ministerstwo Sprawiedliwości.

Cel

Zgodnie z treścią przepisu art. 40 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny wykonawczy*³ Rada Główna została powołana w celu koordynowania współdziałania organów państwowych i przedstawicieli społeczeństwa w zapobieganiu przestępczości i wykonywaniu orzeczeń oraz w celu świadczenia pomocy w readaptacji społecznej, a także wykonywania kontroli społecznej i dokonywania oceny polityki penitencjarnej.

Zadania

Zadania Rady Głównej, służące realizacji tego celu, określa przepis §8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1998 r. *w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*, zgodnie z którym Rada Główna działa w szczególności przez:

- 1) organizowanie, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć służących zapobieganiu przestępczości i społecznej readaptacji skazanych,
- 2) opiniowanie działalności organów rządowych i przedstawicieli społeczeństwa, podejmowanej w zakresie zapobiegania przestępczości, wykonywania orzeczeń i readaptacji społecznej skazanych oraz udzielania pomocy skazanym i ich rodzinom,
- 3) koordynowanie działalności stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji oraz kościołów i związków wyznaniowych, jak również osób godnych zaufania, podejmowanej w zakresie wykonywania kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych,

³ Dz. U. 1997 Nr 90, poz. 557 ze zm.

- 4) podejmowanie, organizowanie i koordynowanie społecznej kontroli nad wykonaniem kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych oraz opracowywanie wyników tych kontroli,
- 5) dokonywanie oceny polityki penitencjarnej,
- 6) przedstawianie wniosków i opinii w sprawie podziału oraz wykorzystania środków z funduszu pomocy penitencjarnej,
- 7) inicjowanie i wspieranie badań naukowych służących zapobieganiu przestępczości i społecznej readaptacji skazanych.

Rada Główna wykonuje swoje zadania na posiedzeniach, które zwoływane są przez Ministra co najmniej 2 razy w roku. Posiedzenia organu wykonawczego – Prezydium Rady, odbywają się co najmniej 4 razy w roku.

Działalność Rady Główniej w 2014 roku

W 2014 roku Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym odbyła 3 posiedzenia plenarne, w następujących terminach:

- 1) 6 marca 2014 roku,
- 2) 30 czerwca 2014 roku – posiedzenie wspólne z przedstawicielami wszystkich województw i terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym,
- 3) 27 listopada 2014 roku,

Ponadto odbyły się 3 samodzielne posiedzenia Prezydium w terminach:

- 1) 28 stycznia 2014 roku,
- 2) 15 kwietnia 2014 roku,
- 3) 29 października 2014 roku.

Pan Wojciech Węgrzyn Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, Przewodniczący Rady Główniej osobiście lub przez przedstawiciela uczestniczył w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach rad terenowych, służących krzewieniu idei społeczeństwa obywatelskiego i współuczestniczącego w wykonywaniu orzeczeń sądu we współpracy z wymiarem sprawiedliwości.

Rada Główna uchwaliła w 2014 roku 2 uchwały:

1) nr 1/14 z dnia 6 lutego 2013 roku *w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności za 2013 rok,*

2) nr 2/14 z dnia 6 marca 2013 roku *w sprawie wydania opinii dotyczącej podziału środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej 2014 roku.*

Działania Rady Głównej, określa ramowy program działalności do 2016 roku. Działania te, były kontynuowane w 2014 roku i objęły w szczególności:

1) podniesienie stopnia transparentności działalności Rady Głównej w szczególności poprzez:

- publikacje opisujące działalność naukową oraz dobre praktyki, których propagowanie należy do obszarów zainteresowania i działalności Rady Głównej na łamach kwartalnika Ministerstwa Sprawiedliwości „Probacja”,
- rozszerzenie zakresu informacji dostępnych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, dotyczących działalności Rady Głównej i rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym,
- systematyczną współpracę z radami terenowymi, m.in. poprzez udział Przewodniczącego i przedstawicieli Rady Głównej w posiedzeniach rad terenowych.

2) Rada Główna kontynuuje swoją szeroką działalność na rzecz podniesienia wiedzy prawnej społeczeństwa, w tym przedstawicieli podmiotów społecznych, stowarzyszeń, fundacji i in. organizacji, a także kościołów i in. związków wyznaniowych w zakresie możliwego uczestniczenia w wykonywaniu orzeczeń sądu, między innymi poprzez:

- aktywizację władz samorządowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych a także rad terenowych w działalności informacyjnej, promocyjnej oraz organizacyjnej,

W tym celu:

- Rada Główna zorganizowała pierwsze ogólnopolskie „*Seminarium poświęcone zacieśnieniu współpracy Rady Głównej i terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym*”, z udziałem przedstawicieli wszystkich rad terenowych do spraw

społecznej readaptacji i pomocy skazanym, a także wojewodów. W jego trakcie swoje prelekcje wygłosili zaproszeni przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, ośrodków naukowych, rad terenowych, a także prowadzący działalność służącą readaptacji społecznej przedstawiciele stowarzyszeń i fundacji,

- zorganizowano posiedzenie prezydium Rady Głównej oraz przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości z przedstawicielami organizacji pozarządowych, którzy korzystają z dotacji celowej Ministra Sprawiedliwości na świadczenie zadań w obszarze pomocy postpenitencjarnej w związku wydaniem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lutego 2014 roku *w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej* (Dz.U. 2014 poz. 189) i zmianą zasad przeprowadzania konkursu na wykonanie cyt. zadań;

- Rada Główna kontynuuje działania promocyjne na rzecz powoływania rad terenowych na terenie kraju. W wyniku działań w latach 2013 – 2014 na terenie kraju powołano rady terenowe w województwach: lubelskim, łódzkim, mazowieckim, śląskim i pomorskim. Obecnie na terenie kraju funkcjonuje 16 rad terenowych na terenie 13 województw.

4) Omawiano i podejmowano działania na rzecz podniesienia aktywności rad terenowych oraz koordynowania ich działań przez Radę Główną.

5) Omawiano zagadnienia związane m.in. z efektywnością programów resocjalizacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych prowadzonych na terenie jednostek penitencjarnych, w tym z udziałem organizacji pozarządowych.

6) Omawiano możliwe działania na rzecz podniesienia liczby osób pracujących odpłatnie w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności, a także analizowano informacje o stanie zatrudnienia w jednostkach penitencjarnych.

7) Omówiono funkcjonowanie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy i jego wpływu na poziom zatrudnienia osób odbywających karę pozbawienia wolności.

8) Omawiano sposób wykorzystania środków finansowych Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – w części postpenitencjarnej w 2013 i 2014 roku.

9) Omówiono zasadność proporcji rozdziału środków w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – w części postpenitencjarnej pomiędzy Służbę Więzienną, sądy oraz organizacje pozarządowe.

10) Omówiono wyniki otwartego konkursu ofert na powierzenie jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku, w drodze którego Minister Sprawiedliwości udzielił organizacjom pozarządowym jednorazowej dotacji celowej na realizację zadania publicznego „Pomoc postpenitencjarna osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin”. Dotację w 2014 roku na 2015 rok otrzymały 28 organizacji pozarządowe na 1.800.000 zł.

Wojciech Węgrzyn

*Przewodniczący Rady Głównej
do Spraw Społecznej Readaptacji
i Pomocy Skazanym*